

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-127/14

Andrejs Surmačs
κατά
Finanšu un kapitāla tirgus komisija

(αίτηση του Augstākā Tiesa
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Προδικαστική παραπομπή — Οδηγία 94/19/EK — Παράρτημα I, σημείο 7 — Σύστημα εγγύησης των καταθέσεων — Εξαίρεση ορισμένων καταθετών από το σύστημα εγγύησης των καταθέσεων — Εξαίρεση ενός “διευθύνοντος”»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 2ας Σεπτεμβρίου 2015

1. *Ελευθερία εγκαταστάσεως — Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών — Πιστωτικά ιδρύματα — Σύστημα εγγύησης των καταθέσεων — Οδηγία 94/19 — Δυνατότητα των κρατών μελών να εξαιρούν από την εγγύηση ορισμένες καταθέσεις ή ορισμένους καταθέτες — Προϋποθέσεις — Ενδεικτικός χαρακτήρας των καταλόγου των εξαιρέσεων που απαριθμούνται στο παράρτημα I — Δυνατότητα των κρατών μελών να εξαιρούν και άλλες κατηγορίες καταθέσεων ή καταθετών — Δεν υφίσταται*

(Οδηγία 94/19 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/14, άρθρο 3, και παράρτημα I, σημείο 7)

2. *Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Ερμηνεία — Μέθοδοι — Γραμματική, συστηματική και τελεολογική ερμηνεία*

3. *Ελευθερία εγκαταστάσεως — Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών — Πιστωτικά ιδρύματα — Σύστημα εγγύησης των καταθέσεων — Οδηγία 94/19 — Δυνατότητα των κρατών μελών να εξαιρούν από την εγγύηση ορισμένες καταθέσεις ή ορισμένους καταθέτες — Εξαίρεση των διευθυνόντων πιστωτικών ιδρυμάτων — Έννοια του διευθύνοντος — Κριτήρια εκτιμήσεως*

(Οδηγία 94/19 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/14, άρθρο 3, και παράρτημα I, σημείο 7)

1. Οι καταθέσεις οι οποίες εξαιρούνται δυνάμει του παραρτήματος I, σημείο 7, της οδηγίας 94/19 περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων, απαριθμούνται εξαντλητικώς στην εν λόγω διάταξη, με αποτέλεσμα να μη δύνανται τα κράτη μέλη να προβλέπουν, στο εσωτερικό τους δίκαιο, άλλες κατηγορίες καταθετών που δεν εμπίπτουν, από την άποψη των ασκούμενων καθηκόντων, στις έννοιες που απαριθμεί το ίδιο αυτό σημείο, προκειμένου να έχει εφαρμογή σε αυτούς η εξαίρεση από την εγγύηση των καταθέσεων.

Συναφώς, οι κατηγορίες που αναφέρει το παράρτημα I, σημείο 7, της οδηγίας 94/19 για τον προσδιορισμό των καταθέσεων ή των καταθετών που εξαιρούνται από την εγγύηση πρέπει να καθορίζονται από λειτουργικής απόψεως. Κατά συνέπεια, η εξαίρεση από την εγγύηση των καταθέσεων εφαρμόζεται σε πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα τα οποία μπορούν να εκληφθούν, λαμβανομένων υπόψη του εθνικού δικαίου και της εμπορικής πρακτικής στο κράτος μέλος, ως εμπύπτοντα στις έννοιες του εν λόγω σημείου του παραρτήματος αυτού, ανεξαρτήτως της ίδιας της ονομασίας των ασκούμενων καθηκόντων, κάτι που αποκείται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι κατηγορίες που προβλέπονται στο παράρτημα I της οδηγίας 94/19 συνιστούν εξαίρεση από τον γενικό κανόνα του άρθρου 3 της εν λόγω οδηγίας, πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικώς.

(βλ. σκέψεις 24-26, διατακτ. 1)

2. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψη 28)

3. Το παράρτημα I, σημείο 7, της οδηγίας 94/19 περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/14, έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν από την προβλεπόμενη στην οδηγία αυτή εγγύηση, ως διευθύνοντες, τα πρόσωπα τα οποία, λόγω της θέσεως που κατέχουν εντός του πιστωτικού ιδρύματος, διαθέτουν, ανεξαρτήτως της ονομασίας της θέσεως αυτής, ένα επίπεδο πληροφοριών και ικανοτήτων που τους επιτρέπει να αξιολογούν την πραγματική χρηματοπιστωτική κατάσταση και τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος.

Πράγματι, η προαιρετική εξαίρεση των καταθετών που απαριθμούνται στο προμνησθέν σημείο του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 βασίζεται στην παραδοχή ότι τα πρόσωπα αυτά διαθέτουν, κατ' αρχήν, ένα τέτοιο επίπεδο ικανοτήτων και πληροφοριών σχετικά με το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο εμπιστεύονται τις καταθέσεις τους, το οποίο δεν διαθέτει η πλειοψηφία των καταθετών. Απόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εξετάσει κατά πόσον, στην προκειμένη περίπτωση, ο ενδιαφερόμενος διαθέτει τις πληροφορίες και τις ικανότητες αυτές και τελεί σε τέτοια κατάσταση ώστε να δύναται να αξιολογήσει την πραγματική χρηματοπιστωτική κατάσταση και τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος. Για τον σκοπό αυτό, το εθνικό δικαστήριο θα πρέπει να συνεκτιμήσει όλες τις κρίσιμες περιστάσεις της υποθέσεως και, μεταξύ άλλων, την περιγραφή της θέσεως του ενδιαφερόμενου, τις δραστηριότητες που πράγματι ασκούσε, καθώς και τη νομική και την πραγματική του σχέση με το διοικητικό συμβούλιο της τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, το ζήτημα κατά πόσον ο ενδιαφερόμενος είναι υπεύθυνος για το σύνολο των δραστηριοτήτων της τράπεζας ή μόνον για έναν κλάδο ειδικής δραστηριότητας συνιστά ένα μόνο στοιχείο από αυτά που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την προμνησθείσα εξέταση.

(βλ. σκέψεις 33, 37, 38, διατακτ. 2)